

A Tisztelt Alkotmánybíróság részére
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítése, egységes szerkezetű alkotmányjogi panasz előterjesztése

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/845-1/2021.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Tisztelt Alkotmánybíróság előtt IV/845-1/2021. sz. alatt folyamatban lévő eljárásban, a 2021. április 26. napján kelt tájékoztatásban foglaltakra figyelemmel, az előírt 30 napos határidőn belül mellékelten megküldöm a kiegészített alkotmányjogi panasz indítványt.

A fenti hiv.számú tájékoztatás alapján az Alaptörvény B) és R cikkére, valamint az Állam fejezet 28. cikkére történő önálló hivatkozásokat nem tartom fenn.

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bek-re vonatkozó hivatkozást szintén nem tartom fenn.

Kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a kiegészített indítványt befogadni szíveskedjen és az ügyben érdemi döntést szíveskedjen hozni.

Szolnok, 2021. június 1.

Tisztelettel:

kepv.:

Dr. Mészáros Mátvás Zoltán ügyvéd

A Tisztelt Alkotmánybíróság részére

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítése, egységes szerkezetű alkotmányjogi panasz előterjesztése

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/845-1/2021.

Előzményi ügyszámok:

Elsőfokon eljáró bíróság megnevezése és határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság, 7.P.86.582/2020/14. sz. végzése

Másodfokon eljáró bíróság megnevezése és határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 72.Pkf.636.005/2020/2. sz. végzése

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Tisztelt Alkotmánybíróság előtt IV/845-1/2021. sz. alatt folyamatban lévő eljárásban, a 2021. április 26. napján kelt tájékoztatásban foglaltakra figyelemmel, az előírt 30 napos határidőn belül a kiegészített alkotmányjogi panasz indítványunkatt az alábbiak szerint terjesztjük elő.

Alulírottak

(alatti lakosok) és a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 7.P.86.582/2020. sz. alatt folyamatban volt perújítási eljárásának II-IV. r. perújító alperesei, mint indítványozók a mellékelt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk (M. Ügyvédi Iroda,

kepv.: Dr. Mészáros Matyas Zoltan ügyvéd) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bek. d) pontja és az Abtv.¹ 27. §-a alapján, az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt és végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet

terjesztjük elő.

Kérjük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 72.Pkf.636.005/2020/2. sz. perújítás megengedhetősége tárgyában meghozott elutasító végzésének (a Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.P.86.582/2020/14. sz. végzésére is kiterjedő hatállyal) alaptörvény-ellenességét állapítsa meg, és azokat semmisítse meg, mert álláspontom szerint a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzés(ek) az Alaptörvény XV. cikk (2) bek.-ben biztosított törvény előtti egyenlőséghez való jogunkat, és a XXVIII. cikk (1) bek.-ben rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogainkat sértik, XXVIII. cikk (7) bek.-ben meghatározott jogorvoslathoz való jogunkat sértik, és a bírósági végzésekkel okozott alapjogi jogsérelem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést érint.

Kérjük, hogy az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság az alapügyben meghozott jogerős ítélet alapján adósok ellen indult, és

folyamatban lévő végrehajtási eljárások felfüggesztését az Abtv. 53. § (4) bek.-e, és az r. Pp. 359/C. § (1) bek.-e alapján² szíveskedjen elrendelni.

Indokolás:

I. Az alkotmányjogi panasz benyújtásához szükséges jogszabályi feltételek fennállásának igazolása:

Az Abtv. 27. § (1) bek.-e tartalmazza a konjunktív jogszabályi feltételeket, melyek értelmében: *Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés*

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Jelen esetben a fentebb megjelölt bírósági végzések azok, amelyek az Alaptörvényben biztosított jogait sértik az indítványozóknak.

² mind az alapügyre, mind perújítási ügyre az r. Pp. szabályai az irányadóak

Az Abtv. 27. § (2) bek. a) pontja alapján jogállástól függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, aki, amely a bírósági eljárásban fél volt.

Az indítványozók mind az alapeljárásban, mind a perújítási eljárásban félként (II-IV. r. alperes, II-IV. r. perújító alperes) vettek részt, tehát érintettségük de iure megállapítható.

Az indítványozók a perújítás megengedhetősége tárgyában meghozott végzéssel szemben jogorvoslattal (fellebbezéssel) éltek, a másodfokú bíróság által meghozott végzéssel szemben további jogorvoslatnak helye nincs, ezért az Abtv. 27. § (1) bek. b) pontjába írt feltétel fennállása is megállapítható az indítványozók személyére vonatkoztatva.

A sérelmezett másodfokú végzést 2021. január 25. napján vettük kézhez, így megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz előterjesztése az Abtv. 30. § (1) bek.-ben meghatározott 60 napos határidőn belül megtörtént.

Az alkotmányjogi panaszban megfogalmazott kérelem az Abtv. 52. § f) pontjában foglalt a határozottság követelményének megfelel, tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszunk határozott kérelmet tartalmaz a bírósági döntések megsemmisítésére.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezések: Abtv. 51. § (1) bek., Abtv. 52. § (1b) bek. a) pont.

II. Adatkezelési nyilatkozat:

Alulírottak az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelentjük, hogy az előterjesztett alkotmányjogi panaszindítványunkkal összefüggésben nem járulunk hozzá a nevünk nyilvánosságra hozatalához.

III. Alkotmányjogi panasz ténybeli és jogi indokolása:

III.1. A perújítási eljárást megelőző eljárás (alapügy) összefoglalása:

[redacted] adós és [redacted] mint hitelező között 2006. dec. 08. napján JCKOMA600282. sz. alatt CHF alapú gépjármű-finanszírozási kölcsönszerződés jött létre 9.000.000.-nak megfelelő forint összegben.

2006. dec. 08. napján készfizető kezési nyilatkozatot írtunk alá, mely nyilatkozat a JCKOMA600282. sz. kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezte.

[redacted] főadós a fizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe esett, ezért [redacted] a fizetésre felszólította, majd 2012. július 25. napján kelt leveleivel felmondta a kölcsönszerződést.

[redacted] 2011. november 16. napjától felszámolási eljárás hatálya

Ezt követően a [REDACTED] fizetési meghagyásos eljárást indított a kölcsönszerződés adósa [REDACTED] és ellenünk, mint egyetemleges kötelezettek ellen.⁴

Az ellentmondásunk folytán a fizetési meghagyásos eljárás perré alakult, az eljárás a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 26.P.88.595/2017. sz. alatt volt folyamatban.

[REDACTED] 2018. febr. 28. napján a [REDACTED] részére engedményezte a kölcsönszerződésből eredő követelést, mint kifejezetten bizonytalan kétes követelést, így [REDACTED] Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő perbe I. r. felperes pertársaként belépett.

[REDACTED] I. r. alperes a kölcsönszerződés, míg mi az árfolyamkockázattal kapcsolatos nem megfelelő tájékoztatásra hivatkozással a kezességi szerződés érvénytelenségére alapítottuk az alap perbeli védekezésünket.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2018. szept. 14. napján meghozott 26.P.88.595/2017/22. ítéletével **egyetemlegesen** kötelezte [REDACTED] I. r. alperest, a [REDACTED] I. r., [REDACTED] III. r. és [REDACTED] IV. r. alpereseket arra, hogy „15 napon belül fizessenek meg a II. r. felperesnek 4.558.382.- Ft-ot és ezen összeg után 2015. július 07. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 100.000.- Ft perköltséget.

A bíróság **egyetemlegesen kötelezte** az alpereseket arra, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. r. felperesnek 292.316.- Ft perköltséget.

A bíróság **egyetemlegesen kötelezte** az alpereseket arra, hogy az állam külön felhívására fizessenek meg 192.316.- Ft feljegyzett illetéket.”

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolása értelmében [REDACTED] II. r. felperes⁶ és [REDACTED] I. r. alperes között az r. Ptk.⁷ 523. § (1) bek.-e szerint kölcsönszerződés jött létre.

A bíróság álláspontja szerint az adósok, mint készfizető kezesek a kölcsönszerződésből eredő I. r. alperesi tartozás megfizetéséért, az I. r. alperessel, mint a kölcsönszerződés adósával egyetemlegesen felelnek.

Az ítélettel szemben 2018. október 02. napján [REDACTED] I. r. alperes nyújtott be fellebbezést.

Az I. r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

A másodfokú bíróság az I. r. alperes elsődleges fellebbezési kérelmének helyt adott.

⁴ A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (továbbiakban r. Ptk.)

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. október 16. napján megtartott tárgyaláson a 73.Pf.640.520/2018/12. sz. ítéletével az elsőfokú bíróság 26.P.88.595/2017/22. sz. ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta, az I. r. alperessel szemben a keresetet elutasította, és az I. r. alperessel szemben a perköltség megfizetésére kötelezést mellőzte.

A másodfokú bíróság az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás hiányosságaira alapított érvénytelenségi kifogást megalapozottnak találta.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezései nem világosak, nem érthetőek, és így ezen rendelkezések tisztességtelensége az r. Ptk. 209. §-a és a 2/2015. PJE határozat alapján megállapítható.

A másodfokú bíróság hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés fogyasztói szerződésnek minősül, így a tisztességtelenség az r.Ptk. 209/A. §-a értelmében semmiség jogkövetkezményét vonja maga után.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések a szerződés fő szolgáltatását határozzák meg, *ezen semmisége folytán a szerződés deviza alapú kölcsönszerződésként nem teljesíthető*, így a kölcsönszerződés az r. Ptk. 239. § (2) bek.-e értelmében teljes egészében érvénytelen.⁸

A szerződés érvénytelensége miatt annak teljesítése nem követelhető, így a másodfokú bíróság a keresetet a fellebbező I. r. alperessel⁹ szemben elutasította.

A másodfokú bíróság – az r. Ptk.¹⁰ 272. § (1) és 273. § (1) bek.-ben írt anyagi joggal teljes mértékben ellentétes- álláspontja szerint az alperesek között az r.Pp. 51. § b) pontja szerinti ún. egyszerű pertársaság áll fenn, mely miatt az r.Pp. 53. § (1) bek.-e értelmében az I. r. alperes fellebbezése a többi alperesre nem terjed ki.

Ügybeli kálváriánk tehát a téves másodfokú bírósági ítélet meghozatalával kezdődött, amikor is a kölcsönszerződés adósa vonatkozásában a Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította, míg a kezesek vonatkozásában ugyanazon eljárásban, ugyanazon kölcsönszerződés alapján vállalt kezességre alapítottan előterjesztett felperesi keresetnek megfelelően marasztaló ítéletet hozott.

III.2. A perújítási eljárás összefoglalása:

A kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapító jogerős másodfokú ítélet kézhezvételétől követő 6 hónapon belül perújítást kezdeményeztünk az elsőfokú bíróság előtt.

¹⁰ Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (továbbiakban: r. Ptk.)

Perújítási kérelmünkben hivatkoztunk a kezesség alapját képező kölcsönszerződés érvénytelenségének, mint **jogi ténynek** a kezesség járulékos jellegére történő kihatására, nevezetesen arra, hogy „A járulékoság elvéből következően alapul fekvő (biztosítandó) személyes jogviszony, illetve követelés nélkül kezesség nem jöhet létre. A járulékoságból következik, hogy ha ilyen biztosítandó főkövetelés nem áll fenn, akkor a kezességvállalás - jogszabályba ütközés miatt - érvénytelen.”¹¹

A perújítási kérelemben a kölcsönszerződés érvénytelenségének jogerős bírósági ítélettel történt megállapítására, mint az egész jogviszonyt érintő objektív hatályú jogi tényre hivatkoztunk, mely szükségszerűen kihat minden kötelezettre. (adósra és kezésekre)

Az r. Ptk. 273. § (1) bek.-e értelmében: **a kezes érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.**

Az elsőfokú bíróság a perújítási kérelmet a 7.P.86.582/2020/14. sz. jegyzőkönyvbe foglalt végzésével „a megengedhetőség kérdésében elutasította.”

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés érvénytelenségére vonatkozó hivatkozás, mint jogi érvelés megtörtént az alapeljárásban, azt az elsőfokú bíróság el is bírálta. A II., III., IV. r. alperesek elmulasztották az ítélet elleni fellebbezést, amely fellebbezés lett volna alkalmas a perújításban előadott jogsérelem orvoslására.

Az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy **a szerződés érvénytelensége olyan jogkérdés, amely nem szolgálhat a perújítás alapjául.**

Az ügy alapos ismeretének hiányáról tesz bizonyosságot az elsőfokú bíróság azon megjegyzése, mely szerint perújítás alapja legfeljebb az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megtörténte lehetne, amely tájékoztatás tényét az alap perben a bíróság elbírálta.

Esetünkben az alapeljárásban is számtalanszor hivatkoztunk arra, hogy a készfizető kezesi nyilatkozatokat [REDACTED] juttatta el hozzánk, a nyilatkozaton tanúként feltüntetett személyekkel soha nem találkoztunk, így esetünkben az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tartalmát az alap eljárásban eljáró bíróság értelemszerűen el sem bírálhatta!

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelőségét az alapügyben a bíróság kizárólag a kölcsönszerződés főkötelezettje vonatkozásában vizsgálta.

A perújítás megengedhetősége tárgyában hozott végzés ellen fellebbezést terjesztettünk elő.

A fellebbezésünket a Fővárosi Törvényszék bírálta el, mely másodfokú bíróság a 72.Pkf.636.005/2020/2. végzésével az elsőfokú bíróság végzését –némi pontosítással- helybenhagyta, a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította.

¹¹ r. Ptk. kommentárja a kezesség járulékoságával összefüggésben

A másodfokú bíróság végzésének indokolása az előzmények részletes ismertetését követően (6 oldal) mindösszesen 1,5 oldal terjedelemben tartalmazza azokat az indokokat, melyekkel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésében egyetértett.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perújítási kérelemben megjelölt perújítási ok az r.Pp. 260. § (1) bek. a) pontja értelmében **nem egy tény, hanem egy jogerős bírósági határozat.**

A másodfokú bíróság indokolásának alátámasztása érdekében az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontjának értelmezés során olyan megállapításra ragadtatta magát, mely szerint „nyilvánvaló, hogy perújításnak csak a per elbírálásakor már létező tény, bizonyíték, illetve határozat esetén van helye...”

A másodfokú bíróság indokolása azonban nem ad választ arra a kérdésre, hogy amennyiben az érvénytelenséget ex tunc (azaz a kölcsönszerződés megkötése napjára) állapítja meg a bíróság, úgy az esetben az érintett félnek milyen jogorvoslati lehetősége áll fenn.

Vagy például bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti polgári perben meghozott jogerős marasztaló ítéletet követően, amennyiben a büntetőeljárás során perújítással él a vádlott és a perújítási eljárásban a vád alól felmentik, akkor a vádlottnak, mint alperesnek ez esetben sem lenne lehetősége a polgári eljárásban hozott ítélet elleni perújításra **csak azon ok miatt, mert a felmentő ítélet a polgári per elbírálásakor még nem született meg?**

Jelen ügyben tehát amikor a kölcsönszerződés főadósja által megkötött kölcsönszerződés érvénytelenségét a bíróság utóbb megállapította, addig ugyanazon szerződéses kötelezettségre alapított járulékos jellegű kezességvállalás miatt az I. és II. r. indítványozókkal szemben egy korábbi jogerős ítélet alapján végrehajtási eljárás indult, mely eljárásban a nyugdíjunk és bankszámlánk lefoglalására is sor került, így folyamatosan anyagi károk érnek bennünket egy olyan jogviszonyból eredően, amelynek érvénytelenségét a bíróság jogerős ítélete megállapította.

Álláspontom szerint mind az elsőfokú bíróság, mind a másodfokú bíróság az alapul fekvő anyagi és eljárási jogszabályokat nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték, és így az alábbiakban kifejtett alapjogi jogsérelmet idézték elő.

IV. Hivatkozott és alkalmazandó jogszabályok:

Anyagi jog körében: r. Ptk. 209. §, r. Ptk. 209/A. § (2) bek., r. Ptk. 239. § (2) bek., r. Ptk. 272. § (1) bek., r. Ptk. 273. § (1) bek.

Eljárásjog körében: r. Pp. 51. § a) pont, r. Pp. 260. § (1) bek. a) pont

V. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölése:

Álláspontunk szerint a Fővárosi Törvényszék 72.Pkf.636.005/2020. sz. eljárása (és

- Alaptörvény XV. cikk (1) bek. *A törvény előtt mindenki egyenlő.*

Alaptörvény XV. cikk (2) bek. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

- Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek. *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek. *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*

VI. A megsemmisíteni kért bírósági végzések alaptörvény-ellenességének érdemi indokolása, az alapjogi jogsérelem, illetve az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés kifejtése:

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzések a perújítás megengedhetősége, avagy a másodfokú bíróság megfogalmazásában a perújítási kérelem tárgyalásra alkalmassága kérdésében foglaltak állást, így látszólag olyan eljárásjogi kérdést érintenek, amelyek felülbírálatára az Alkotmánybíróság, mint quasi negyedfokú superbíróság nem jogosult.

Az Alkotmánybíróság több döntésében is kifejezésre juttatta, hogy az eljáró bíróságok által elfogadott jogértelmezés és a bizonyítékok mérlegelésének felülvizsgálatától mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelmezett jogot nem sért.

Álláspontunk szerint mind a Pesti Központi Kerületi Bíróság, mind a Fővárosi Törvényszék az alapul fekvő anyagi és eljárási jogszabályokat nem az Alaptörvény szellemével, a jogalkotó céljával összhangban értelmezte, amely miatt ezen perújítási kérelmet elutasító döntésükkel alapjogi sérelmet idéztek elő.

Az Alaptörvény R cikk rögzíti, hogy az *Alaptörvény és a jogszabályok mindenkre kötelezőek.*

Jelen esetben az Alaptörvény mellett az r.Ptk. szerződés érvénytelenségére és a kezességi szabályaira, valamint az r.Pp. pertársaságra, perújításra vonatkozó jogszabályi rendelkezései kötelező erejének mibenlétét, az anyagi és eljárási jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának meglétét kell vizsgálnunk az alapul szolgáló bírósági eljárásban.

A törvény előtti egyenlőség, mint alkotmányjogilag garantált alapvető jog nem csak természetes személyeket, hanem a jogviszony jellegét figyelembe véve –az egyes jogviszonyok sajátosságai mellett- a jogi személyeket is megilleti.

Esetünkben a törvény előtti egyenlőség nem csak a perújítási eljárás lefolytatásával, hanem a kezesség polgári anyagi jogban rögzített szabályaival egyetemben az ott meghatározott kifogások érvényesíthetősége körében értelmezendő.

A perújítási eljárás alapját képező ügyben az alapul szolgáló jogviszonyt az I. r. alperessel szemben fogyasztói deviza kölcsönszerződés, míg velünk szemben és ezen szerződésre tekintettel általunk vállalt készfizető kezesi nyilatkozatok képezték.

A felperes az alperesek egyetemleges marasztalását kérte, kölcsön megfizetésére irányuló kereseti követelését a főkötelezett és a kezesekkel szemben egy eljárásban érvényesítette.

Miután a főkötelezett (I. r. alperes) a kölcsönszerződés érvénytelensége iránti kifogást terjesztett elő perben, a kezesség járulékos jellegéből adódóan az alperesek között valójában egységes (kényszerű) pertársaság állt fenn, amelyet az alap eljárásban a kezesi jogviszony anyagi természetét és az alperesek védekezésének figyelmen kívül hagyásával sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem ismert fel.

Tény, hogy az egyetemleges marasztalás iránti igény (főkötelezett, mellékkötelezett együttes perlése) önmagában nem hoz létre egységes pertársaságot, az egységes pertársaság létrejötte mindig az adott anyagi jogviszony alapján bírálható el.

Jelen esetben jogi evidencia körébe vonható, hogy a kölcsönszerződésre alapított marasztalási keresettel szemben előterjesztett érvénytelenségi kifogás a kezesekre, mint járulékos kötelezettekre egyaránt kihatással van, tehát az anyagi jogi szabályok szerint ezen kereset tárgyában csak egységesen, együttesen hozható döntés.

A fenti anyagi jogi összefüggést a másodfokú bíróság nem ismerte fel, így fordulhatott elő, hogy a főkötelezett fellebbezését a másodfokú bíróság a főkötelezettség érvénytelensége tekintetében alaposnak találta, azonban a kezeseket kölcsönszerződés alapján vállalt kezesség miatt a kezeseket marasztaló ítélet jogerőre emelkedett.

Tekintettel arra, hogy az alap eljárásban első fokon velünk szembeni marasztaló ítélet jogerőre emelkedett, így a felülvizsgálati eljárás megindítására, mint rendkívüli jogorvoslati eljárásra az r. Pp. korlátozó rendelkezése alapján nem kerülhetett sor.

Az alap ügyben előidézett alapjogi jogsérelmet perújítási eljárással kívántuk orvosolni, miután **a szerződés érvénytelenségének megállapítása álláspontunk szerint olyan jogi tény, amelyre hivatkozással perújításnak lehet helye**, és ez az egyetlen jogi eszköz, amely alkalmas a bekövetkezett jogsérelmünk elhárítására.

A perújítási eljárásban a kérelmünket az elsőfokú bíróság azzal az indokkal utasította el, hogy nem állnak fenn az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontjában foglalt feltételek.

Álláspontunk szerint mind az első-, mind a másodfokú bíróság végzése sérti a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogunkat, tekintettel arra, hogy önhibánkon kívül a peres eljárást követően tudomásunkra jutott jogi tény (szerződés érvénytelensége) bekövetkezte ellenére, az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontjában foglalt

Az alábbiakban vegyük sorba és nézzük meg konkrétan, hogy mely szűkítő indok(ok)ra hivatkozással utasították el a bíróságok a perújítási kérelmünket.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével mindenben egyetértett, így az alábbiakban először csak az elsőfokú bíróság szűkítő indokait ismertetem.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés érvénytelenségére vonatkozó jogi érvelés megtörtént az alap eljárásban, azt az elsőfokú bíróság el is bírálta. *A szerződés érvénytelensége olyan jogkérdés, amely nem szolgálhat a perújítás alapjául.*

A másodfokú bíróság álláspontja szerint: a jogorvoslati kérelmünkben szerepeltetett perújítási ok nem egy tény, hanem egy jogerős bírósági határozat. Ez a határozat azonban nem egy az alapperben el nem bírált döntés, hanem az annak rendes jogorvoslati rend szerinti felülbírlata során hozott jogerős ítélet. Ezért a perújítók előadása az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontjában foglaltaknak nem feleltethető meg, a perújítás ezen okból nem megengedhető.

A másodfokú bíróság indokolásában általa nyilvánvalónak tartott jogértelmezésre hivatkozással azt ecseteli, hogy a perújításnak **csak a per elbírálásakor meglévő tény, bizonyíték, illetve határozat esetén van helye.**

Álláspontom szerint alapvető alkotmányjogi kérdésként merül fel, hogy a bírósági határozat alapján ex tunc hatályú jogi tény megállapítása ez esetben a per elbírálásakor meglévő ténynek minősül-e?

Míg az elsőfokú bíróság az általunk megjelölt perújítási okot szimplán jogkérdésnek minősítette, addig a másodfokú bíróság álláspontja szerint az általunk megjelölt perújítási ok nem feleltethető meg az r.Pp. 260. § (1) bek. a) pontjában foglaltaknak.

Sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem tett eleget az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott kötelezettségének, azaz a perújításra vonatkozó eljárási szabályokat nem a jogalkotó céljával és nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték, ezáltal a törvény előtti egyenlőséghez, a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogaink sérültek.

A bíróságok nem önálló jogalkotó szervek, így nem fogadható el olyan érvelés a részükről, amely a törvénytörvény „nyilvánvaló” értelmezésére vonatkozik, konkrét kommentár, vagy bírósági gyakorlatra utalás hiányában.

A perújítás, mint rendkívüli jogorvoslati eszközzel a jogalkotó célja az alap eljárásban a fél önhibáján kívül hivatkozni nem tudott tényekre, bizonyítékokra, bírósági határozatra való utólagos előadásának, bizonyítékok becsatolásának engedélyezése az anyagi és alaki jogerő feloldása érdekében.

A jogerős bírósági határozatra a felek rendszerint akkor hivatkozhatnak, amikor a perben ún. prejudiciális kérdés szerepel, tehát a per eldöntése egy olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amely más polgári bíróság, büntető bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik. Ha utóbb az előkérdés elbírálására jogosult bíróság vagy más hatóság a perbíróság álláspontjától eltérő határozatot hoz, ez nóvumnak számít és perújítási oknak minősül.¹²

Esetünkben a főkötelezett és a kezes egymáshoz való viszonyát anyagi jogi szempontból szükséges vizsgálni a perújítási feltételek jogalkotói szándékának tükrében.

A kezességgel kapcsolatban az r.Ptk. az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

Az r.Ptk. 272. § (1) bek.-e értelmében:

Kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

Az r. Ptk. 273. § (1) bek.-e szerint:

A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

Az r. Ptk. 272. § (1) bek.-nek és a 273. § (1) bek.-nek együttes értelmezéséből megállapítható, hogy **a kezesség járulékos jellegű szerződést biztosító mellékkötelezettség.**

Az r. Ptk. kommentárja a kezesség járulékos jellegével kapcsolatban az alábbiakat tartalmazza:

„A járulékosság elvéből következően alapul fekvő (biztosítandó) személyes jogviszony, illetve követelés nélkül kezesség nem jöhet létre. A járulékosságból következik, hogy ha ilyen biztosítandó főkövetelés nem áll fenn, akkor a kezességvállalás - jogszabályba ütközés miatt - érvénytelen. Külön esetkör azonban a jövőbeli vagy feltételes követelések kezességgel való biztosítása.

A járulékosság következménye az is, hogy mindazok a tények, amelyek a főkötelezettség jogi sorsában változást idéznek elő, a kezes kötelezettségére is kihatnak. A kezességvállalás tehát általában követi az alapkötelezettség jogi sorsát. A járulékosság elvével szorosan összefügg a kifogások felhozatalának a lehetősége. A kezes ugyanis érvényesítheti az őt saját személyében - a kezességi szerződés alapján - megillető kifogásokon túl azokat a kifogásokat is, amelyeket a főkötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.”¹³

A kommentárral egyező jogi álláspontot tartalmaz az 1/2010. sz. PJE határozat IV. pontja is, mely az alábbiakat rögzíti:

¹³ az 1959. IV. törvény (r. Ptk.) 273. §-hoz fűzött Kommentár

„A kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. A szerződés alanya a követelés jogosultja és a kezes. Megállapodásuk a biztosított követelés teljesítésére személyi biztosítékot teremt: a kezes saját vagyona terhére vállalja a főkötelezettség (az adós kötelezettségének) a teljesítését a jogosult részére.

A kezesség mindig járulékos jellegű, ami azt jelenti, hogy szorosan kapcsolódik a jogosult és a kötelezett között létrejött alapügylet, az abból keletkező, biztosított követelés teljesítéséhez.

A járulékoság azt is jelenti, hogy a kezesség annak elvállalásakor feltételezi a kötelezett főkötelezettségét. A főkötelezettség megszűnésével a kezesség is megszűnik.”

A Fővárosi Ítéltábla Pf.21.080/2008/4. sz. ítéletében a készfizető kezesség járulékoságával kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette:

„A készfizető kezes nem önálló adós, a vele szembeni követelés nem a saját, hanem a főkötelezett tartozása. Ezen nem változtat a kezes önálló perelhetőségének ténye. Főtartozás nélkül nincs kezesség. A készfizető kezesség járulékos jellegéből adódóan a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért a kezességet vállalta. **Mindebből pedig az is következik, hogy érvénytelen kölcsönszerződés kezességi szerződéssel nem biztosítható.**”

Értelemszerűen érvénytelen szerződés a célzott joghatás kiváltására nem alkalmas, arra jogok nem alapíthatók és abból kötelezettségek sem eredeztethetők.

Az r.Ptk. a kezességet a szerződések jogának általános részében, a szerződést biztosító mellékkötelezettségek között szabályozta.

„Mindenfajta kezességnek van két jellemző tulajdonsága: a másodlagosság és a járulékoság. A másodlagosság azt jelenti, hogy kezes helytállási kötelezettsége a főkötelezethez képest másodlagos, alapvetően pótló jellegű. A kezes nem főadós, attól függetlenül, hogy pertakarékossági okokból az egyenes adóssal együtt perelhető.

... A járulékoság azt jelenti, hogy a kezesség feltételezi az adós főkötelezettségét létezésében, érvényességében, összecszerűségében, és ahhoz is igazodik.”¹⁴

A kezesség járulékos jellegéből adódóan a főkötelezettségben bekövetkező bármilyen változás a kezesi kötelezettségben is változást eredményez.

Az r. Ptk. 199. §-a szerint: egyoldalú nyilatkozatból csak a jogszabályban megállapított esetekben keletkezik jogosultság a szolgáltatás követelésére; az egyoldalú nyilatkozatokra - ha a törvény kivételt nem tesz - a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

¹⁴ Csöke Andrea: A kezesség aktuális problémái 1. o. in: Advocat, 2010. XIII. évfolyam, 3-4. sz. 1-6. old.

Az r.Ptk. 209. §-a szerint:

- (1) Tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.
- (2) A feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.
- (3) Külön jogszabály meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősülnek, vagy amelyeket az ellenkező bizonyításáig tisztességtelennek kell tekinteni.
- (4) A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.
- (5) Nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásának megfelelően határozzák meg.

Az r. Ptk. 209/A. § (2) bek.-e értelmében fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

Az r. Ptk. 239. § (2) bek.-e alapján fogyasztói szerződés részbeni érvénytelenség esetén csak akkor dől meg, ha a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető.

Az r.Ptk. 273. § (1) bek.-e értelmében: *a kezes érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.*

Mindezek alapján megállapítható, hogy a főkötelezettség érvényessége a járulékos kezesi kötelezettség (és marasztalás) előfeltételét képezi, *tehát a főkötelezettség érvényessége tárgyában meghozott jogerős ítéletben megállapított objektív jogi tény nóvumként perújítási okként szolgálhat, és ez esetben nem az érvénytelenséget megállapító jogerős ítélet (alaki forma), hanem az abban megállapított érvénytelenség, mint tény vehető perújítási okként figyelembe.*

A perújítás jogintézményének jellegével, és a jogalkotó szándékával sem állhat összhangban az a sematikus bírósági indokolás, mely szerint perújítási oknak már az alap eljárás során fenn kell állnia.

Amikor az alapul fekvő jogviszony prejudiciális jellegű kérdést érint, mint például jelen esetben a kezesség járulékos jellege, akkor a perújítást éppen a főkötelezettség későbbi érvénytelenségének megállapítása indokolja, amely szükségszerűen kihat a kezesi kötelezettség érvényesíthetőségére is.

A jogbiztonság alkotmányos alapelvéből is levezethető, hogy érvénytelen szerződésből jogot nem lehet eredeztetni, kötelezettséget nem lehet keletkeztetni, így az alapján sem a fő, sem a mögöttes kötelezettek marasztalásának nincsen helye.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontja a nívum körében nem tartalmazza azt a másodfokú bíróság által hivatkozott kitétele, mely szerint a perújítási kérelemben megjelölt ténynek, bizonyítéknak, vagy jogerős határozatnak már az elbíráláskor fenn kellene állnia.

Az ilyen megszorító értelmezés a perújítás jogintézményének kiüresedését vonná maga után, különösen a fentebb említett helyzetben, amikor függő jogkérdés elbírálásáról van szó.

A perújítási kérelem elutasítása az Alaptörvény XV. cikk (2) bek.-ben foglalt **alapjogunkhoz kapcsolódóan a Ptk.-ban deklarált¹⁵ kezesi járulékos jogviszonyból eredő kifogásolási jogunkat (anyagi joghoz kötődő quasi jogorvoslathoz való jogunkat) is sérti**, mivel a készfizető kezesek között indokolatlanul tesz különbséget attól függően, **hogy a főadóssal együttesen vagy külön-külön indítanak ellenük pert.**

A kifogásolási jogot az Alaptörvény nevesítve nem tartalmazza, ez azonban lényegében a jogorvoslathoz való alapvető alkotmányos alapjoghoz kapcsolódik, és mint ilyen alkotmányossági védelemben kell részesíteni.

Az r. Ptk. 273. § (1) bek.-e szerint A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; **érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.**

Jelen esetben az azonos csoportba tartozó személyi kört a kezesek képezik, akiknek kötelezettsége a fő kötelezettséghez igazodik, és akik ex lege érvényesíthetik azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

A főkötelezett és a kezesek egyetemleges perlése a főkötelezett és a járulékos kötelezett közötti anyagi jogviszony természetét nem változtatja meg, így indokolatlan a kifogásolási jog gyakorlása közötti különbségtétel a szerint, hogy a kezesekkel szemben a főkötelezettel együtt vagy külön eljárásban érvényesít igényt a jogosult.

Jelen esetben az alapvető alkotmányossági kérdés abban rejlik, hogy a bíróság által a perújítás megengedhetősége körében elkövetett esetleges jogszabálysértés az ügy érdemi megítélését befolyásolhatta-e?

A magunk részéről erre a kérdésre egyértelmű igen a válasz, az alábbi indokok miatt:

Az eljárás bíróságok az ügy érdemi elbírálásától zártak el minket, azzal, hogy az eljárási törvénynek megfelelő tartalmú perújítási indítványunkat be sem

¹⁵ r. Ptk. 273. § (1) bek.

Az eljárási szabálysértés megítélésünk szerint abban áll, hogy az eljárt bíróságok a perújítási eljárást (mint rendkívüli jogorvoslati eljárást) le sem folytatták, a jogszerűen benyújtott perújítási indítványt érdemben el sem bírálták, amellyel a jogorvoslathoz való alkotmányos alapjogunkat sértették meg.

Elsődleges alapjogi jogsérelemként a perújítási eljárás lefolytatásának hiányát, mint kirívó jogalkalmazási hibát jelöljük meg, a jogorvoslathoz való alapjogunk sérelme pedig azáltal valósult meg, hogy bár a vonatkozó -akkor hatályos- jogszabályi rendelkezések biztosították számunkra a perújítás, mint rendkívüli jogorvoslat kezdeményezésének lehetőségét, a perújítási kérelem elutasítása miatt ezzel nem tudtunk élni, így a rendkívüli jogorvoslati út igénybevételének lehetőségétől a bíróságok megfosztottak minket.

A bíróságok a perújítási kérelmet elutasító döntésükkel nem csak a jogorvoslathoz való jogunkat akadályozták meg, hanem attól is megfosztottak bennünket, hogy érvényesíthessük azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

A kötelezett ellen ugyanis a jogosult nem indíthat végrehajtási eljárást, mivel az alap jogviszony érvénytelenségét állapította meg a másodfokú bíróság.

A bíróságok alaptörvény-ellenes döntésükkel olyan helyzetet idéztek elő, amely a jogbiztonság alkotmányos alapelvének sérelmével együtt a tisztességes eljáráshoz való jogunkat sérti.

A jogállamiság elvéből levezethető a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való jog.

Adott ugyanis egy érvénytelen kölcsönszerződés, amely kezességgel érvényesen nem biztosítható, azonban egy jogerős bírósági döntés alapján a kezesekkel szemben mégis végrehajtási eljárás van folyamatban.

Bár a vonatkozó anyagi jogi szabályok megteremtették, sőt garantálják a kezesek kifogásolási jogát, azonban a Vht.-ben ezen kifogásolási jogot a jogalkotó elmulasztotta feltüntetni, így hiába az r. Ptk. 273. § (1) bek.-e, a jogerős bírósági ítélet alapján indult végrehajtási eljárásban –amennyiben a perújítást a főkötelezettség érvénytelenségére hivatkozással nívumként nem fogadja be az elsőfokon eljárt bíróság- a kezesek, mint adósok a főkötelezettség érvénytelenségére nem hivatkozhatnak, mivel ezen Ptk.-ban deklarált anyagi jogukat egy jogerős bírósági ítélet felülírja.

A kirívó jogalkalmazási hiba a törvény előtti egyenlőség és a törvénynek való alávetettség elvei mentén vizsgálható.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel tehát jelen esetben az is, hogy a végrehajtási eljárás során a kezesek a jogerős bírósági ítélettel alátámasztott érvénytelenségi kifogást –jogszabályi rendelkezés hiányában- hogyan tudják érvényesíteni?

Az érvénytelenségi kifogás érvényesítésének végrehajtási eljárásbeli garanciája álláspontom szerint jelen jogszabályi környezetben nem biztosított, ezért a jogorvoslati jog (kifogásolási jogunk) szintén sérelmet szenved.

Ezért kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a jelen alkotmányjogi panasz elbírálása során felmerült alapvető alkotmányjogi kérdés vizsgálata körében az Abtv. 46. §-a alapján szíveskedjen a Vht. és új Pp. vonatkozó szabályait megvizsgálni és a jogalkotói mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet megállapítani, és a jogalkotót a Ptk. és a Vht., új Pp. közötti összhang megteremtésére, a megfelelő jogi szabályozás meghozatalára felhívni!

A végrehajtás megszüntetése iránti perek esetében a Kúria Joggyakorlat elemző csoportja az érvénytelenségi perben hozott döntést tényként kezeli.¹⁶

A perújítási eljárás során ugyanakkor az ügyünkben mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróságok az érvénytelenségi perben hozott döntést önkényes jogértelmezésük miatt *mégsem új tényként (novum)*, hanem jogkérdésként, majd jogerős bírósági határozatként kezelték, amelynek megfelelő jogi indokát nem adták.

Ráadásul a másodfokú bíróság önkényes döntésének indokolásában azzal érvelt, hogy a jogerős bírósági határozat később született, mint a kezeseket marasztaló ítélet, így emiatt perújítási indokként nem hivatkozható.

Ez az indokolás de iure téves. Az r. Pp. 260. § (1) bek. c) pontja a res iudicata, mint perújítási ok esetében tartalmazza azt az időbeli kitétel, hogy a **„perben hozott ítéletet megelőzően** ugyanarra a jogra nézve már korábban jogerős ítéletet hoztak.”

Az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontja azonban ilyen időbeli szűkítő feltételt nem tartalmaz, az a) pont esetében csak az a kíváncsi áll fenn a jogerős ítélettel szemben, hogy „az a *perbeli jogra vonatkozó*ssal bír, a *perbeli jog elbírálásánál figyelembe vehető* legyen.”¹⁷

E helyen nem kívánom megismételni a prejudiciális ügyekben fentebb kifejtett Pp. Kommentárt, azonban csak annyit jegyzek meg ezzel kapcsolatban, hogy a perújítás, mint rendkívüli perorvoslati eszköz immanens értelme éppen az, hogy a jogerős döntést meghozatalát követő novum miatt a jogerős döntés (ítélet) anyagi jogerejének feloldására sor kerülhessen.

Amennyiben a végrehajtás megszüntetése iránti perek esetében az érvénytelenség tárgyában meghozott bírósági döntést tényként veszik figyelembe az eljáró bíróságok, úgy a jelen ügyben eljáró bíróságok indokolatlanul és önkényesen szűkítették le perújítási okként jogerős határozatra a perújítási indítványunkban felhozottakat, ugyanis mi mindig arra hivatkoztunk, hogy a perújítás indoka a másodfokú határozatban megállapított objektív jogi tény. (érvénytelenség)

¹⁶ Forrás:

<https://www.mabie.hu/attachments/article/967/Dr.%20Bazsika%20%C3%81d%C3%A1m%20v%C3%A9grehaj%C3%A1s%20megsz%C3%BCntet%C3%A9se%20ir%C3%A1nti%20perek%20id%C5%91szer%C5%B1%20r%C3%A9szlet>

A tisztességes eljárás követelményeihez tartozik az is, hogy a bírósági döntés az abban hivatkozott leírt jogszabályon, és ne a bíróság által megállapított (szűkítő) feltételeken alapuljon.

Ez esetünkben tehát azt jelenti, hogy amennyiben a perújítási feltételek között a jogalkotó nem zárta ki kógensen és expressis verbis a perújítás alapját képező ügyben meghozott ítélet jogerőre emelkedését követően bekövetkezett új tényre (novumra) való hivatkozást, úgy a perújítás során eljáró bíróságok a jogszabályban meghatározott feltételeket önkényesen nem szűkíthetik, azok tartalmát önkényesen nem állapíthatják meg, korlátozva ezzel a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását.

Elfogadhatatlannak tartom, hogy a perújítási kérelmet azzal az indokkal söpörte le mindkét bíróság Justitia pulpitusáról, hogy az abban meghatározott indok nem felel meg az r. Pp. perújítási feltételeinek.

A jelen ügyben eljáró bíróságok perújítás jogintézményének célját teljes mértékben figyelmen kívül hagyták. Álláspontom szerint mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság ezzel a mulasztásával az Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a meghozott bírói döntések önkényessé váltak, mert kívül maradtak abból a jogértelmezési keretből, amelyet számukra, mint igazságszolgáltatási hatalmi ág gyakorlóinak számára az Alaptörvény előírt.

Álláspontom szerint ez a hiányos, megalapozatlan bírósági indokolás és alaptörvényellenes jogértelmezés nem felel meg a demokratikus jogállamban érvényesülő tisztességes eljárás (fair play) Alaptörvényben deklarált követelményének.

A jogértelmezés hibája a tisztességes eljáráshoz való jogot, vagy annak valamely részjogosítványát sérti.

A jogértelmezési hiba nem szolgálja az egységes jogalkalmazást, amely által a jogbiztonság elvének érvényesülése is sérül.

A perújítási eljárásban mind az első, mind a másodfokú bíróság megsértette a tisztességes eljárás elvét, ugyanis az indokolási kötelezettségüknek csak általánosságban tettek eleget.

A tisztességes eljárással, önkényes bírói jogértelmezéssel összefüggésben a tisztelt Alkotmánybíróság IV/00557/2018. sz. határozatában az alábbiakat emelte ki:

„[26] Az Alaptörvény 28. cikke és a XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányjogi követelményeknek.

[27] Az Alkotmánybíróság a később számos határozatában megerősített, és hatályos következetes gyakorlatának megfelelő 6/1998. (III.11.) AB határozatában megállapította, hogy a „fair trial” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni.

Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás <<méltánytalan>> vagy >>igazságtalan<< avagy >>nem tisztességes<<. (ABH 1998,95) {legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]}.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

[28] ... Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi élel kimondta: „[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével (Indokolás [23]).” Az Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét. Az Abh2. alapjául szolgáló esetben a bíróság *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági jogsérelem szintjére (Indokolás [29]). Tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet.

A *contra legem* jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (*contra constitutionem*) {lásd 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.

A fentebb idézett alkotmánybírósági határozatban foglaltak jogi iránymutatások nem csak teoretikusan, hanem az élő iurisprudentiában is érvényesülnie kell.

A bíróságoknak a hatályos jogot kell alkalmazni, és minden esetben szem előtt kell tartaniuk az általuk alkalmazott jogszabályok célját, rendeltetését.

Egy demokratikusan működő jogállamban nincs és nem is lehet olyan jogi norma, amely ezen kötelezettség alól a bíróságot felmentené, ellenkező esetben ez a bírói önkény gátak nélküli megvalósítását jelentené.

Jelen esetben álláspontom szerint a bíróságok olyan mértékben hagyták figyelmen kívül a perújítás jogintézményének célját, forgatták ki a perújítás jogszabályban meghatározott feltételeit, amely miatt perújítási kérelmet elutasító döntésük *contra*

Az indokolt döntés követelményével kapcsolatban az Alkotmánybíróság szintén több határozatában hivatkozott, mely vonatkozásában az alábbiakat kívánom kiemelni:

„[21] Az Alkotmánybíróság utal az indokolt bírói döntéshez való jog tekintetében folytatott gyakorlatának fontosabb elveire, amelyeket a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban foglalt össze. Eszerint az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás elsősorban az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege, és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3127/2019. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [29]}.”

A másodfokú bíróság végzésének indokolásában az a megjegyzés, mely szerint a törvény szövegezéséből nyilvánvaló, egyáltalán nem feleltethető meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás alapvető követelményének.

Valójában mindkét bíróság végzése negligálta a perújítás jogintézményének célját, az indokolási kötelezettség során pedig elmulasztották az r. Pp. perújításra vonatkozó szabályainak és az Alaptörvény tükrében előírt bírói jogértelmezést.

Ezen mulasztással pedig a fentebb kifejtettek szerint a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogunk sérelme következett be.

Az Alkotmánybíróság 30/2014. (IX. 30.) AB határozatában az alábbiakat rögzítette:

[22] ... az Alkotmánybíróság feladatához tartozik annak megválaszolása is, hogy egy adott jogszabály mely jogalkalmazói értelmezése találkozik az Alaptörvényben elismert jogokban rejlő egyes követelményekkel. Az Alkotmánybíróság az alapjogi követelményrendszer érvényesülését a bírói döntések alkotmányos ellenőrzésén keresztül utolsó belföldi jogi fórumként végső soron maga garantálja.

Az Alkotmánybíróság 25/2014. (VII. 22.) AB határozatában megállapította, hogy a bíróság indokolatlanul szűken értelmezte a jogvita eldöntésének alapjául szolgáló jogszabályt, ezért a bírósági döntést megsemmisítette.

Indítványozóként nem annak a vizsgálatát kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy a perújítási kérelmet elutasító végzések indokolásában írt jogi érvelések megalapozottak-e.

Alkotmányjogi panasz indítványunk annak a vizsgálatára irányul, hogy az eljáró bíróságok döntésük meghozatala során az r. Pp. 260. § (1) bek. a) pontjában meghatározott feltételek fogalmi meghatározása körében az

Mellőzheti-e a bíróság jogalkotói cél vizsgálatát azon az alapon, hogy álláspontja szerint **a törvényszöveg végzésében írt értelmezése nyilvánvaló?**

A jelen ügy egyedi sajátossága miatt a fenti kérdések álláspontunk szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek minősülnek, melyekre választ a tisztelt Alkotmánybíróság adhat.

Hangsúlyozni kívánjuk, jelen ügyben a perújítási kérelem elutasítása csak a jéghegy csúcsa, a kérelem elutasításához vezető úton, a perújítási eljárásban elkövetett alapjogi jogsértések álláspontunk szerint kizárólag alkotmányjogi panasz keretében, a bírósági végzések megsemmisítésével reparálhatóak.

VII. Egyéb nyilatkozatok:

Indítványozzuk, hogy a t. Alkotmánybíróság az Abtv. 57. § (3) bek.-e alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 26.P.88.595/2017. sz. alatt folyamatban volt alapüggyel kapcsolatos iratanyag megküldése céljából keresse meg a Pesti Központi Kerületi Bíróságot.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjének 27. § (4) bek.-e alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó ügyvédi meghatalmazást mellékelten csatoljuk.

Jelen alkotmányjogi panasz indítványunkat az Abtv. 53. § (2) bek.-e alapján az elsőfokon eljáró, Pesti Központi Kerületi Bíróságon terjesztettem elő.

Szolnok, 2021. június 1.

Mellékletek:¹⁸

M/1. ügyvédi meghatalmazás

M/2. Érintettséget alátámasztó iratok: Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.P.86.582/2020/14. sz. végzése, Fővárosi Törvényszék 72.Pkf.636.005/2020/2.

[Redacted signature block]

Repr...

Dr. Mészáros Mátyás Zoltán ügyvéd

[Redacted signature block]

¹⁸ Kérlek, hogy az Alkotmánybírósághoz 2021. június 17-én érkezett alkotmányjogi panasz indítványhoz már csatoltam.